

Átmeneti szállóról a kiléptető lakásba

A projektről

A bemutatkozó előadás címét fordíthatnánk úgy is: „Az ügyfél útja az átmeneti szállóról a kiléptető lakásba.”

Az átmeneti szálló a cseh szociális törvény szerint: Szállást nyújtó megelőző szociális szolgáltatás.

Prágában 4 fő ellátó tart fenn átmeneti szállókat. – a [NADĚJE](#), az Üdvhadsereg, a Központi Szociális Hivatal, és a Cseh Karitás.

A NADEJE Prágában 4 átmeneti szállót üzemeltet, összesen 145 férőhellyel. (75 férőhely férfiaknak, 40 férőhely nőknek, és 30 koedukált férőhely)

Az átmeneti szállók finanszírozásából részt vállal a Cseh Köztársaság Szociális és Munkaügyi Minisztériuma, a Prága Főváros, a kerületi önkormányzatok, alapítványok, valamint magán adományozók. Ezen forrásokat a szervezetek EU-s pályázati forrásokból egészítik ki.

A Kiléptető lakások (starting/training flats):

Az átmeneti szállóról való beköltözés a kiléptető lakásokba kihívás elé állítja mind az ügyfeleket, mind a velük foglalkozó szakembereket, hivatalokat.

Nagy váltás ez az ügyfél számára, éveken át átmeneti szállón élni, kontroll alatt, majd bekerülni egy lakásba, egyedül. A problémákat elsősorban a rossz anyagi helyzet jelenti, nincs biztosíték arra, hogy az ügyfél hosszútávon tudja majd fizetni a bérleti díjat. Van ugyan számos lehetőség a bevételek növelésére, úm.: szociális segélyek, lakhatási támogatás (ezeket a munkaügyi központon keresztül lehet kérni), idénymunkák, illetve a különböző foglalkoztatási programokba való bevonódás.

További veszélyek a függőségek széles spektruma (drog, alkohol, játék, stb.).

A szociális munkásokat nagy kihívás elé állítja a kiválasztás, mely egy féléves folyamat, úgy vélik ugyanis, hogy 1-2 hónap nem elég arra, hogy felmérjék a leendő lakókat. Elmondhatjuk, tehát, hogy igen körültekintően zajlik a kiválasztás, melynek során a fent említett veszélyek felmérésén kívül arra is figyelemmel kell lenni, hogy a program végén, az ügyfél vonakodik majd elhagyni a kiléptető lakást, mely a nyílt lakás piac kínálta megfizethető lehetőségeknél, minőségileg sokkal jobb környezetet jelentenek számára.

Az átjárható lakhatási rendszer modellje

Miután mind a szakemberek, mind az ügyfelek számára problémás a megfelelő lakhatási mód megtalálása az adott ügyfél számára, ezért a NADEJE kidolgozta az átjárható lakhatási rendszert, melyek az alábbi lakhatási formák közt biztosítanak átjárhatóságot:

a.) Krízis lakhatás: átmeneti szállón (tehát igénybe vehető szociális szolgáltatás a lakhatáson kívül), vagy éjjeli menedékhelyen

b.) Kiléptető lakás, ahol az albérlők számára a támogató szociális szolgáltatás biztosított, (szociális esetmunka, illetve otthoni látogatás),

c.) Hosszú távú szociális lakhatás, mely a célcsoport számára hosszú távú, jó minőségű lakhatást biztosít.

A kiléptető lakások 3 félé modellje

- a.) Az ügyfél egy, a nonprofit szerv által bérelt lakásban él. → Az ügyfél a bérlő, a nonprofit szervezet szociális szolgáltatást (szociális munka) is nyújt.
- b.) Az ügyfél egy másik tulajdonostól bérelt lakásban él. → Az ügyfél bérlő, a helyi/kerületi önkormányzat a lakástulajdonos, a nonprofit szervezet csak a szociális szolgáltatást (szociális munka) nyújtja
- c.) Az ügyfél egy, a nonprofit szervezet által bérelt lakásban él. → az ügyfél albérlő, a nonprofit szervezet a bérlő és nyújtja a szociális szolgáltatásokat (szociális munka), a főbérlő lehet a helyi/kerületi önkormányzat, vagy egy főbérlő a nyílt lakáspiacról.

A NADEJE kiléptető lakásai

A szervezetnek 11 kiléptető lakása van. Mindegyik lakás esetében Prága kerületi önkormányzataitól, mint tulajdonostól bérlik a lakásokat, az ügyfél minden esetben albérlő. A kiléptető lakások kialakításának lehetőségeit befolyásoló fő tényező a helyi/kerületi önkormányzat lakásállománya. Az ügyfelek kiválasztásának folyamatáról korábban szóltunk, annyit azonban még érdemes megjegyezni, hogy a kiválasztás lépései közt szerepel az átmeneti szállós szociális munkás és a munkaügyi központ tanácsadójának együttműködése, ők pályázhatnak az ügyféllel a kerületi önkormányzat felé, mely szerv döntése után kerülnek elosztásra a lakások a kiválasztott ügyfelek körében. Ezt követően az ügyfél beköltözik, és kezdetét veszi a szociális munka.

A kiléptető lakások szakmai stábjának felépítése:

- A NADEJE központi adminisztrációs stábjának prágai kirendeltsége (a kirendeltség vezetője, a kirendeltség közigazdásza, könyvelő, módszertani munkatárs),
- az esetkezelő stáb (az átmeneti szálló vezetője, szociális munkások, szociális asszisztensek),
- Továbbá: a munkaügyi központ tanácsadója, a szociális osztály képviselője, és, ami figyelemfelkeltő, a szakmai team részét képezi, a már a kiléptető lakásokban lakó ügyfelek bizottsága.

A kiléptető lakások kialakítását akadályozhatja az önkormányzatok idegenkedése az ilyen lakások létrehozásától, a résztvevők kiválasztásának nehézsége, valamint a privát alanyok az (ingatlan főbérlők) bevonása.

Mindezek mellett, ezek ellenére, és mindezekeken túl, a NADEJE, más szervezetekkel együttműködve komoly erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a szociális lakhatást a törvényi szabályozásba beemeljék.

A Nadeje fejlődése- visszatekintés:

A szervezet 1990-ben jött létre, egy vallási küldetés által vezetett segélyszervezet létrehozásának ötletéből. A rászorulókat két csoportjára célozta meg, azokat, akik segíteni akarnak, és azokat, akiknek szüksége van segítségre.

1990 augusztusának elején spontán és névtelenül kezdődött meg a segítségnyújtás a prágai vasútállomásokon. Ugyanebben a hónapban nyitotta meg a kapuit az első szolgáltatás menekülteknek Prágában, a korábban Hotel Flóraként üzemeltetett szállodában.

1990. augusztus 21-én a NADEJE bejegyzett civil szervezett lett.

A következő hat hónapban a szervezet továbbfejlődött, és létrejött egy menekülttábor Prágában, majd Jablonecokban, Mimon mellett, és Bělá pod Bezděz városában.

Újabb és újabb városokban nyíltak intézmények, és alakultak szolgáltatások, elsősorban idősek, mentális betegek, házi segítségnyújtást igénylők, és árvák számára.

1993 januárja új mérföldkövet jelentett a szervezet történetében, mikor megnyitotta értelmi fogyatékos fiatalok otthonát Oktovicében. Ez év októberében a NADEJE kapcsolatba került a Nemzetközi Élelmiszer Bankkal, és 1994 óta tagja a Feantsa-nak.

1995 volt az első tél, amikor a szervezet megnyitja első hajléktalan szállóját Prágában.

1997 márciusában a Nadeje egy új támogatási programot fejlesztett ki, - főleg roma közösségek számára-, melynek célja a társadalmi befogadás volt.

1998-ban a szervezet erőfeszítéseit hivatalosan is díjazták egy, a Prágai Várban megtartott díjátadón.

A Nadeje munkatársai a 2000-es évektől segítik a szociális ellátás fejlesztésének tervezeteit, melyeket hivatalosan is szeretnének akkreditáltatni, törvénybe emelni.

2001-től bevezették munkatársaik számára az élethosszig tartó tanulás rendszerét.

Készítette: Krajcsovics Balázs, Habitat for Humanity Magyarország